

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

До:

- д-р Зоран Трајчевски, директор на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

Врз основа на член 76-в став 1 од Изборниот законик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 40/06, 136/08, 148/08, 155/08, 163/08, 44/11, 51/11, 142/12, 31/13, 34/13, 14/14, 30/14, 196/15, 35/16, 97/16, 99/16, 136/16 и 142/16) се доставува

Република Македонија

Агенција за аудио и аудиовизуелни
медиумски услуги - СКОПЈЕ

ПИСМЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ИЗВРШЕН НАДЗОР (МОНИТОРИНГ)

Примено:			
Орг. единица	Број	Прилог	Вредност
10	4782	1	

1. Вид надзор: Надзор над изборното медиумско претставување;
2. Субјект на надзорот: Трговско радиодифузно друштво КАНАЛ 5 ДООЕЛ Скопје;
3. Период опфатен со надзорот: од 22 септември до 1 октомври 2016 година;
4. Датум на извршување на надзорот: 7 октомври 2016 година;
5. Предмет на надзорот:

- Член 75 став 1 од Изборниот законик („Радиодифузерите, односно Јавниот радиодифузен сервис, трговските радиодифузни друштва и електронските медиуми (интернет порталите) што одлучиле да ги покриваат изборите, се должни тоа да го прават на правичен, на избалансиран и на непристрасен начин во својата вкупна програма“).
- Член 75-б од Изборниот законик („Известувањето за редовните активности на државните органи, органите на општините и на градот Скопје, на државните институции и организации, како и за активностите на правни и на други лица на кои со закон им е доверено вршење јавни овластувања, во програмите на радиодифузерите и на Програмскиот сервис наменет за емитување на активностите на Собранието на Република Македонија, во периодот од денот на распишување на изборите до нивното завршување не смее да биде во функција на изборно медиумско претставување на ниту еден политички субјект“).
- Според член 196-в од Изборниот законик, член 75 и член 75-б се применуваат 100 дена пред денот на одржување на предвремените избори за пратеници во Собранието на Република Македонија, кои ќе се одржат во 2016 година.

6. Констатации од надзорот:

Член 75 став 1 од Изборниот законик

Дневно-информационни емисии

Во третиот извештаен период (22 септември – 1 октомври 2016 година), мониторингот на известувањето во дневно-информационните емисии на ТВ Канал 5 беше спроведен врз 10 изданија на Дневникот во 18 часот.

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

Анализирани се вкупно 6 часа 6 минути и 56 секунди од кои 5 часа 47 минути и 4 секунди се извештаи, вести, изјави, интервјуа, односно прилози со претежно информативни жанрови (Табела 1), а 19 минута и 52 секунди се осврти и коментари.

Дневникот на Канал 5 во 18 часот ги задржува своите карактеристики да известува за теми од повеќе сфери на живеењето, да емитува прилози за теми и настани од внатрешноста на државата (од Битола, Градско, Теарце, штипско, Тетово, итн.) и секојдневно да реализира мини интервјуа во живо.

Табела 1: Застапеност на субјектите во претежно информативните жанрови

ТВ КАНАЛ 5	Траење	Процент
Органи на државната управа/јавни претпријатија	00:36:06	10,40 %
Други субјекти	01:05:48	18,96 %
Влада на РМ	00:55:15	15,92 %
Претседател на РМ	00:06:44	1,94 %
Собрание на РМ	00:09:26	2,72 %
ВМРО ДПМНЕ	00:46:37	13,43 %
СДСМ	00:56:49	16,37 %
Специјално обвинителство	00:13:11	3,80 %
Независни пратеници/чки	00:05:38	1,62 %
ЛДП - Либерално-демократска партија	00:01:55	0,55 %
Локална самоуправа	00:07:11	2,07 %
Амбасадори/межународни организации/странски политичари	00:15:38	4,50 %
Јавно обвинителство	00:04:26	1,28 %
Граѓански сектор	00:04:39	1,34 %
Министри/заменици од СДСМ	00:03:34	1,03 %
ГДОМ	00:01:46	0,51 %
СПМ - Социјалистичка партија на Македонија	00:02:19	0,67 %
Шарена револуција	00:03:12	0,92 %
Судство	00:04:10	1,20 %
ДПА - Демократска партија на Албанците	00:00:46	0,22 %
ДУИ - Демократска унија за интеграции	00:00:30	0,14 %
НСДП - Нова социјалдемократска партија	00:01:24	0,40 %
Вкупно: 05:47:04		100 %

Најголемиот дел од прилозите како носители на темата имаат субјекти кои влегуваат во методолошката категорија „други субјекти“: адвокати, претставници од атлетска, стрелачка, кошаркарска и таеквондо федерација, Факултет за туризам, Јахја Кемал, професори, ЕВН Македонија, библиотека „Св. Климент Охридски“ од Битола, прва Вело - винска тура за развој на алтернативниот туризам, манифестација Ден на гравот во Теарце), претставници на Мото дефиле за подигнување на свесноста кај мажите од рак на простатата), производител на мед, кластер за туризам, поетот Никола Маџиров, МНТ, НЛБ Банка, Агенција за недвижнини, писатели, Шпаркасе Банка, АВМУ, Агенција за домување, автори и музичари итн.

Следува СДСМ со предизборните ветувања, критики и обвинувања, на кои понекогаш одговараат надлежните министерства.

Непосредно зад оваа партија се наоѓа Владата со информации од редовни активности, а има и прилози за промотивни активности на власта за нејзини проекти и резултати од политики во сферата на здравството, културата, образоването, Армијата.

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

Наредна, според временската застапеност во вестите е ВМРО ДПМНЕ, односно прилозите за нејзините активности, обвинувања, реакции и ветувања, при што има неколку прилози во кои позитивно се врамуваат мерките што ги предлага партијата - На 27 септември - „Мерката што ја најави Груевски за плинските уреди со позитивна реакција од експертите“ (4 минути и 11 секунди), „Субвенции за електрични автомобили за помала загаденост на воздухот“ (3 минути и 46 секунди) и „Почнати се разговори за набавка на електрични автобуси во Скопје“ (2 минути и 18 секунди). На 28 септември, „Електричните автобуси ќе придонесат за заштита на животната средина во Скопје“ (1 минута и 57 секунди).

Петти по застапеноста во прилозите се органите на државната управа/јавните претпријатија.

Со време од над 10 минути се јавуваат уште амбасадорите, странските политичари и меѓународните организации и Специјалното јавно обвинителство.

Што се однесува до другите политички субјекти, има информации за независните пратенички, СПМ, ЛДП, НСДП, ДПА и ДУИ.

Во овој извештаен период се реализирани неколку мини интервјуа во Дневникот во 18 часот на теми кои се од интерес за пошироката јавност. На 22 септември еmitувано е интервју со д-р Живка Јордановска за проблемите со развојот на говорот кај децата (5 минути и 42 секунди). На 23 септември - разговор со д-р Лили Бошевска, директорка на Библиотеката „Св. Климент Охридски“ Битола за учество на меѓународна конференција на националните библиотеки во САД (3 минути и 49 секунди). На 24 септември, со државната секретарка во Министерството за одбрана Елизабета Чуповска Ристова се разговара за Светското воено првенство во борење (3 минути 41 секунда), а Зоран Јаневски, претседател на Локална акциска група и Мирјана Македонска, директорка на проектот Мали бизниси, зборуваат за првата Вело - винска тура за развој на алтернативниот туризам (4 минути и 45 секунди). На 25 септември, за мото-дефилето за подигнување на свесноста кај мажите за ракот на простатата се разговара со организаторот на овој настан, Благоја Петровски (3 часа и 55 секунди). Интервју со Тони Михајловски, уметнички директор на МНТ за премиерата на претставата Соларис (4 минути 42 секунди) се еmitува на 26 септември. За раната дијагностика на посебните форми рак на тироидната жлезда, на 27 септември, се разговара со доц. д-р Венјамин Несторов (5 минути и 1 секунда). На 28 септември, со прим. д-р Весна Дамјановска, психијатарка, се разговара за тоа дека зачестените земјотреси ги направија граѓаните анксиозни (6 минути и 35 секунди), а со Наташа Спасеска Цветковска, сопственичка на Агенција за недвижини од Охрид, за тоа дека странци купуваат имоти на брегот на Охридско Езеро (5 минути и 20 секунди). Со д-р Лидија Поповска од Клиниката за кардиологија има интервју на 29 септември за тоа дека сè повеќе млади умираат од срцев удар (3 минути и 18 секунди), а за можноста да се донира храна во банка за храна, зборува Душко Христов (4 минути и 22 секунди). Безбедноста во сообраќајот беше тема на разговорот со Стојче Стаменковски, претседател на Републички совет за безбедност во сообраќајот, еmitуван на 30 септември (4 минути и 5 секунди), а во истите вести има и интервју со Лазо Илиевски, од агенција за домување од Струмица за спроведувањето на Законот за домување (5 минути и 21 секунда). На 1 октомври, во врска со недамнешните земјотреси, реализирано е интервју со државната секретарка во Министерството за животна средина и просторно планирање Соња Лепиткова (6 минути и 58 секунди).

Табела 2: Директни обраќања на субјектите

ТВ КАНАЛ 5	Траење	Процент
ВМРО ДПМНЕ	00:21:12	12,31 %
Специјално обвинителство	00:05:33	3,22 %
Независни пратеници/чки	00:03:04	1,78 %
НСДП - Нова социјалдемократска партија	00:00:38	0,37 %
СДСМ	00:36:28	21,17 %
Други субјекти	00:39:36	22,99 %

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

Органи на државната управа/јавни претпријатија	00:22:32	13,08	%
Влада на РМ	00:26:20	15,29	%
Претседател на РМ	00:02:28	1,43	%
ЛДП - Либерално-демократска партија	00:00:28	0,27	%
Локална самоуправа	00:04:09	2,41	%
Амбасадори/меѓународни организации/странски политичари	00:04:20	2,52	%
Граѓански сектор	00:01:12	0,70	%
Министри/заменици од СДСМ	00:01:39	0,96	%
ГДОМ	00:00:40	0,39	%
Собрание на РМ	00:00:29	0,28	%
СПМ - Социјалистичка партија на Македонија	00:01:27	0,84	%
Вкупно = 02:52:15			100 %

Кај директните обраќања, според распоредот на добиеното време, први се „другите субјекти“, потоа СДСМ, Владата, органите на државната управа/јавните претпријатија, па ВМРО ДПМНЕ.

Еmitувани се неколку осврти, како поджанрови на коментарот. „Бројот на туристи во јули годинава е зголемен“ (3 минути 37 секунди) од 22 септември, е осврт со податоци од Државниот завод за статистика, изјави од Сашко Граматиковски, декан на Факултет за туризам и Александар Ѓорѓиев, портпарол на Влада на РМ, кој најавува нови инвестиции, модернизација, субвенции. На 27 септември, Телевизијата се осврнува на прашањето „Од каде се појавија нови снимки од прислушкуваните разговори? (4 минути и 10 секунди) во кој се изнесува ставот на ДУИ, се пренесуваат делови од напис во весникот „Дневник“ кој повикувајќи се на неофицијални информации ги поврзува со Захир Бекири – Чауш, се еmitува изјавата на Зоран Заев дека Бекири е член на СДСМ, изјава на портпаролот на СДСМ Петре Шилегов, кој посочува високи претставници на ВМРО ДПМНЕ како нарачатели на прислушкувањето и соопштението со кое ВМРО ДПМНЕ одговара. На 27 септември, се разработува темата „Каде се исчезнатите деца од домовите“ (2 минути и 9 секунди).

Посебни информативни емисии

Интервјуа

На 24 септември, во емисијата „Миленко Неделковски шоу“ реализирано е интервју со Милорад Додик, актуелен претседател на Република Српска, на тема референдумот во Република Српска и причините за резултатите од нивните избори.

Во „Миленко Неделковски шоу“ од 1 октомври, има интервју со Мирослав Лазански, најавен како еден од највлијателните воено-политички аналитичари на овие простори, во кое тој дава свое мислење за политичката ситуација во државите од поранешната СФРЈ и политиката која ја водат САД.

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

Други програми

На 22 септември, во утринската програма *Здраво Македонијо*, комуникацијата со гледачите е на тема: „Како го оценувате вчерашниот отчет на Специјалното јавно обвинителство во Собранието?“.

На 23 септември, покрај за новата тема „Дали треба да се прифатат барањата на СЈО?“, публиката можеше да го изнесе своето мислење и за теми од претходните денови: „Како го коментирате предлогот на лидерот на опозицијата за двојазичност на цела територија на Република Македонија? - Кој повеќе ги посакува изборите во декември, политичарите или народот?“ „Може ли Македонија да биде една изборна единица?“ „Како го оценувате вчерашниот отчет на Специјалното јавно обвинителство во Собранието?“.

Во наредното издание *Здраво Македонијо* од 26 септември се дискутира на две теми: „Државата најави нови мерки за спортот во Македонија, кои се очекува да поттикнат помасовно занимавање со спортот и негова огромна поддршка. Се работи за четири мерки, меѓу кои е финансирање на клубови и спортски федерации преку ограничено ослободување данок на добивка на компании кои ќе ги финансираат спортските клубови. Дали сметате дека се потребни вакви мерки за развој на македонскиот спорт? Дали новите мерки ќе донесат посветли денови за спортот кај нас? Ќе можеме ли да се надеваме во иднина на поголем напредок во спортот, градење врвни спортсти и одлични спортски резултати? Како го оценувате спортот денес кај нас и каков очекувате да биде во иднина? Што е она што моментално ни е најпотребно?“ и „Дали е оправдан сомнежот изразен во писмото на СДСМ до амбасадите за (не)одржување на изборите?“.

Во емисијата *Здраво Македонијо* од 27 септември телефонскиот контакт со гледачите е на тема: „Шарената револуција е повторно на улица. Дали се оправдани или не ваквите протести?“. Оваа емисија е репризирана наредниот ден, во ноќните часови.

Утрината на 28 септември, во *Здраво Македонијо* се разговара за две теми: „Проектот млад земјоделец до сега овозможил вработување на 300 лица. Од федерацијата на фармери велат дека овој проект се одвива со добра динамика и дека со него заживува македонското земјоделство, а од друга страна се задржуваат младите во земјава. Како гледачите го коментираат проектот и какви се нивните очекувања од него? Колку тој ќе овозможи успешно задржување на младите во средини каде можат да се занимаваат со земјоделство? Дали младите кои заминале да живеат во град повеќе се решаваат да се вратат во селата да го развиваат агробизнисот? Дали со вакви проекти се унапредува аграрот и се придонесува за развој на земјоделството кај нас?“ и „Дали очекувате партиите да ги исполнат обврските што ги презеле за фер избори?“. Емисијата е репризирана во текот на наредната ноќ.

На 30 септември, гледачите на *Здраво Македонијо* можат да ги искажат своите ставови на темата: „Партиски предизборни ветувања“, како и за две претходни прашања: „Дали е оправдан сомнежот изразен во писмото на СДСМ до амбасадите за (не)одржување на изборите?“ и „Проектот млад земјоделец“.

Во емисијата *Бразди* од 25 септември, во делот *АгроВести*, се информира дека во наредните години земјоделците ќе добијат субвенции доколку ги исполнуваат условите за еколошко земјоделство. Има прилог за лозарството, каде министерот за земјоделство Михаил Цветков најави нова мерка, дополнителна субвенција од 3 денари по килограм за винарите за секој откупен килограм вранец.

Член 75-б од Изборниот законик

На ТВ Канал 5 во периодот од 22 септември до 1 октомври еmitувани се три прилози во кои известувањето за редовни активности на властта е во функција на изборно медиумско претставување на политички субјект:

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

Дневник во 18 часот 24.09.2016

18:02:14 – 18:04:11 „Груевски најави изградба на ургентен центар во Куманово“ – претседателот на ВМРО ДПМНЕ Никола Груевски говори за текот на спроведувањето на проект на власта. Се поврзува власта со партијата.

18:04:11 – 18:06:31 „Груевски: нови градинки и решавање на проблемите на жителите од Пчиња и Романовце“ - претседателот на ВМРО ДПМНЕ Никола Груевски говори за спроведување актуелни проекти. Се поврзува власта со партијата.

Дневник во 18 часот 29.09.2016

18:12:13 – 18:14:28 „Груевски: пензиите ќе се зголемат за 5%“ – претседателот на ВМРО ДПМНЕ Никола Груевски го најавува зголемувањето на пензиите и наведува дека тоа е мерка предвидена од партијата во 2014. Тој говори и за бесплатниот автобуски превоз на студентите. Владините мерки се поврзуваат со партијата.

Сектор за програмски работи